

1 JAAR LATER

30 juni

2021

Dekolonisering van de publieke ruimte. Wat na de excuses van koning Filip? Op 30 juni 2020 betuigde koning Filip zijn ‘diepste spijt’ aan de Congolese president Félix Tshisekedi in een brief die hij schreef voor de 60ste verjaardag van de Congolese onafhankelijkheid. De koning verraste iedereen met zijn excuses over de wandaden tijdens het bewind van koning Leopold II en de koloniale periode. Een jaar geleden begonnen ook de grote protesten tegen racisme na de gewelddadige dood van George Floyd.

borstbeeld van koning Leopold II verwijderde uit het Zuidpark. Daarna volgden 29 aanbevelingen van een speciale werkgroep in het rapport 'Dekoloniseer mijn stad'. Het stadsbestuur bekijkt nu welke ze kunnen uitwerken.

De discussie over racisme en omgaan met ons koloniaal verleden is een jaar later nog altijd zeer actueel. Ons land durft langzaam maar zeker de confrontatie aan te gaan met die donkere bladzijden uit haar geschiedenis. Dekolonisatie van de publieke ruimte is daarbij een belangrijk thema. Het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) publiceerde eind 2020 een handleiding over hoe om te gaan met koloniale verwijzingen in de publieke ruimte. Een aantal steden zoals Gent, Mechelen en Leuven gingen al aan de slag. Ook Brussel en Oostende bekijken op welke manier het koloniale verleden een plaats moet krijgen in de samenleving. Een goede zaak, want geen actie ondernemen zou enkel leiden tot meer polarisering.

Mechelen was de eerste Vlaamse stad die al in 2019 een koloniaal monument kaderde met een kritische toelichting. Samen met de inwoners bekijkt de stad vandaag hoe een nieuw kunstwerk om de wandaden van het koloniale verleden te herinneren eruit moet zien.

Stad Gent zette een eerste, symbolische stap
toen het niet toevallig op 30 juni 2020 het

In Leuven verdween het beeld van koning Leopold II eerder al uit de nis van het stadhuis. Maar daar bleef het niet bij. Tot eind mei van dit jaar konden de inwoners stemmen op hun favoriete ideeën over hoe de publieke ruimte diverser kan worden, zonder het koloniale verleden uit te wissen. Deze week maakt de stad de resultaten van de bevraging bekend.

Brussel stelde een werkgroep samen van 16 inwoners die zich verdiepen in de dekolonisatie van de publieke ruimte. Eind 2021 volgt hun rapport

met adviezen en concrete maatregelen. Dat rapport wordt de basis van de aanpak van de Brusselse regering.

Ten slotte is er nog Oostende, de favoriete badstad van Leopold II met tal van beelden en gebouwen die herinneren aan hem. Oostende gaat voor een kritische kijk

op kolonialisme, in nauwe samenwerking met de Congolese gemeenschap. De eerste stap is het standbeeld van koning Leopold II op de zeedijk - wellicht een van de meest bekladde standbeelden van de laatste jaren - een tegenbeeld te geven dat de wandaden van het kolonialisme zichtbaar maakt. Bij dat standbeeld wordt het bord met toelichting dat al sinds 2016 werd toegevoegd vervangen door een kritische tekst in verschillende talen. 40

